

Szerkesztési iroda:

uri-utca, Lukács-ház 9. sz. alatt
balra, hová a lap szellemi részét
illető közlemények intézendők.
Bérmertelen levelek csak ismert
kezektől fogadhatók el.

Kiadó hivatal:

Réthy Lipót könyvnyomdája, hová
a hirdetések, előzetési pénzek és
kiadása körüli panaszok bérmentve
intézendők.

ALFÖLD

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési feltételek:

Helyben:	Vidékre:
Egész évre 12 ft	Egész évre 14 ft
Fél évre 6 ft	Fél évre 7 ft
Negy. évre 3 ft	Negy. évre 3.50

Hirdetmények díja:

6 hasábos petitior egyseri hirdetésnél 6 kr. s minden következőnél 4 kr. Bélyeg-díj külön 80 kr.
Nyit-tér sora 15 kr.

Arad, május hó 31.

(T.) A francia öngyilkos harc hajmeresztő iszonyt keltő jeleneteivel, a legújabb táviratok jelentése szerint, tegnap befejeztették. De a megriasztott közvélemény nem fog dermedtségből egyhamar annyira magához térni, hogy elfogulatlanul ítéletet mondhasson ama kanibali orgiák valódi okairól, melyek oly mérvben és szívóssággal még soha, de soha a világ valamely városában elő nem fordultak. Borzasztó, midőn egy egész nemzet örjög! Mint az egyesnél az örültég vagy rohamait egy ideig bizonyos csöndes téboly előzi meg, úgy a francia nép legutóbbi paroxysmusát is hosszabb ideig politikai önkívület jellemezte, melyet leghívebben a saját szavazatával megválasztott III. Napoleon kifejezett.

Volt a bukott császár uralkodásában egy időszak, midőn minden szava és tette a gyámoltalan Európától a böcsőség netovábbjának magasztaltatott; a szomszédnépek s fejedelmek erkölcsi törpessége őt óriásnak tüntette föl, mignem, híven népe jelleme és lelkiületehez, elkapatottsága s tufeszített hiúságában józan eszét elvesztve, a mexikói vállalatához fogott. Ez már a csöndes téboly volt. Későbbi politikája az örülés rohamainak phazisait jellemezte, ilyenek: a gyakori alkotmányváltoztatás hol retograd, hol szabadelvű irányban, a pápa világi hatalmának erőszakos fenntartása Mentana síkján, erre a hirtelen előrántott második plebiszcit nyomban az azt követett hadüzenet Poroszországhoz.

Epen így tett egy század óta Franciaország is. Kibontakozik 1789-ben magasztos lelkesedéssel a Bourbonok szégyenteljes fertőjéből, egy világ tapsai közt alapítja meg a társadalmi egyenlőséget és szabadságot, mint egy megközelítendő Rousseau felsőes politikai eszményét, győzelmesen megküzd az európai abszolutizmus seregével, s midőn már háborítlanul átengedhetné magát a merseklét köztársaság megbecsülhetlen élvezetének, a csöndes téboly erőit vesz rajta s uralomra kerülnek a Robespierrek és Maratok az 1793. év minden iszonyaival. Egy józan és lángeszű katona kimentti az önkívületbe esett francia nemzetet a terrorizmus gyilkai alól, rajongó hálával jutalmazza a nép, s megteszi őt a csak imént kivívott, de nemsokára legkitünőbb polgárai vérével beszenyvezett köztársasága romjain, császárává, földi istenévét s eszéküül adja oda magát a többi európai szegény népek öldöklése s kipusztítására.

Az ég különös kedvezése s fejedelme ügyetlensége folytán 1848-ban a lehető legszebb uton, vérontás nélkül, ismét a köztársaság birtokába jut, három hónap múlva az elbizottság tébolya újra erőit vesz rajta s Cavaignac kénytelen francia kartaesccsal hatalomra lődöztetni a francia polgárokat, kik a kommunizmus örjögőkicsapongásaiban kerestek politikai szórakozást. A köztársaság még nincs ugyan elveszve, de a téboly nagyobb mérvben fejlődik s megteszi a republika elnökét — császárnak.

Hogyan és mit tett e második császár, fölösleges itt ismételnünk, elég az hozzá, hogy egy óriási catastropha, mintegy a nagy szerencsétlenségért való kárpótlásul h a r m a d s z o r i s visszaadja e népnek gyalázatos könnyelműséggel elpazarlott kincsét: a köztársaságot. De most már nem téboly, hanem fokozatot nem ismerő örjögési roham vetterőtt rajta s elkövetett olyat, mi a történelem ítélőszéke előtt soha le nem mosható gyalazattal bélyegzi meg.

Ha két évezred civilizációjának, a bámulatosan előrehaladott tudományosság és vallásnak annyi hatása sincs, hogy egy

nemzetet, mely a műveltség s hazaszeretet oly magas fokán állott, ily eszeveszett örjögésektől, minők az utóbbiak voltak, sem menthetik meg, úgy egy szebb vagy jobb kor bekövetkezének pusztá reménye is hiába való önámítás és chimaera, melyről annyival inkább jobb lesz lemondani, midőn számos jelenség arra mutat, hogy a többi nemzetek kebelében is elfogni kezdi egyes osztályokat a téboly azon neme, mely Paris csatornáit vérről töltötte meg, s palotáit megmérhetlen becsü műemlékeivel együtt roppant romhalmazzá tette.

A munkás osztályok és a proletariatus oly hurokat kezdenek egyszerre mindenfelé pengetni, melyek a legkomolyabb gondolkodásra késztethetik a kormányokat és parlamenteket. Ott állunk, hogy a német birodalmi gyűlésben múlt héten a német socialisták egyik kiálalóbb képviselője Bebel, lelkesült hangon mondta a párisi commune tettei fölött elszörnyűödött törvényhozóknak, hogy a commune legutóbbi tettei csak bevezetéseül tekinthetők a nem sokára egész Európában végbemenendő társadalmi rázkódásoknak s világrészünk összes proletariatusai jelszóul tüzendik ki „harc a paloták ellen, béke a kunyhóknak!”

Ezt egy német birodalmi gyűlési képviselő merete a parlament s kormány előtt kijelenteni! E szavak horderejének megmérlegzéséhez még azt tesszük hozzá, hogy a művelt Németország socialistáinak száma, kiknek érületét Bebel magyarázta, eddigi adatok alapján: három—négy milliót teszen. Legyen mindenki meggyőződve, hogy alig van most ország Európában, hol nagy számmal ne volnának azok, kik csak egy communistikus irányu forradalomtól várják helyzetük lényeges javulását, s Magyarországon ep úgy, mint Ausztriában, Oroszországban ep úgy, mint Német és Oroszországban: milliókra megy azok száma, kik ugyanazt hálalándok teenni, mint a mit a francia proletariatus tett, csak alkalma nyílik arra.

Irtóztos problema, de meg kell oldani előbb-utóbb minden államban. Ha a kormányok és törvényhozások nem sietnek a munka és töke között fennforgó differenciát észszerű módon szabályozni, s oly társadalmi s nemzetgazdasági reformokat e r é l y e s e n életbeléptetni, melyek az osztályok közötti tatóngó irt, mennyire lehetséges, ahidaltják, úgy méltán tartanilehet: hogy Bebel szavai teljesedésbe mennek. Paris megmutatta, hogy nincs oly örjögő tett, mire az ugynevezett nép nem képes, ha idejekorán az arravaló alkalom és jogczim előle el nem harittatik.

Pest, május 30.

Jules Favre az összes kormányokat s ily az osztrák-magyar monarchiát is megkereste a tárgyan, hogy menekülő párisi communisták a versaillesi kormánynak kiadassanak. Az európai cabine-tek között e tárgyan még nem jött létre megállapodás. Németország fölétlenül kiszolgáltatja őket, de ez csak a békekötésnél adott amaz ígéret folytán történik, melyben Bismarck kötelezte magát, hogy Németország a versaillesi kormányt különösen is támogatni fogja. Spanyolország szintén kijelenté, hogy ki fogja szolgáltatni a menekülőket, míg Brüsselen is a kormány a kamarában tudat adta, hogy a párisi fölkelőket nem tekint politikai menekülteknak. Tekintetbe veendő azonban, hogy a forradalom, ha a táviratok hinni lehet, Brüsselen is irányult, míg másrészt az új spanyol királynak nagyon is érdekében fekszik, hogy köztársasági elemeket ne tőrjön birodalmában. Mindkét helyütt, mondjuk, az eladottak a föltétlen hiadatást, amaz országok szempontjaiból, érthetővé teszik. Egészen másként jár el azonban ez ügyben Anglia és a Svájc. Mindkét kormány kijelenté, hogy meg fog vizsgáltatni minden egyes esetet, vajjon közönséges bűnös, vagy politikai menekült-e az illető, s a szerint határoz, hogy kiadja-e vagy nem? Kétséget sem szenved, hogy ez a helyes eljárás, midőn a commune párthívei

között van elég, kit csak is politikai nézetei vezettek a forradalom zászlói alá, s akarjuk hinni, van elég, ki maga is elszörnyed a commune gyilkolási s rablásaitól. Az itt megérintett kérdés különben nálunk, természetesen az országos kormányok hatáskörébe vág, s meg vagyunk győződve, hogy a magyar kormány s a magyar országgyűlés Anglia és Svájc eljárásához csapongol.

Franciaországi ügye

Arad, május 31-én.

A Páris falai közt dühöngött „legborzasztóbb lázadás, melyet valaha a világ látott” — mint Picard nevezé a nemzetgyűlésen, — máj. 28-án véglegesen elnyomott.

A hadiműködésekről, melyek ez eredményhez vezettek, az érkezett tudósítások nyomán a következő átnézetet adhatjuk: Május 27-én Cisseytbnok elfoglalta a Szajna egész balpartját és megtisztította ezt a felkelőktől. A jobbparton sikerült ezeknek legvégső menhelyeiken, a Villette-, Belleville-, Ménilmontant-, a St-Antoine külváros és a Père Lachaise temetőben tartani magukat. Ugyanazon napon Clinchant és Ladmirault tbnok csapatai északról a Bassin de la Villette-ig nyomultak előre, állást foglaltak a Buttes-Chaumontnál és hatalmukba keríték a Magazin Reuni és a Chateau d'Eau-t. Távlatban délfelé ezekhez Douai és Vinoy tábornokok csapatai csatlakoztak, melyek a St-Antoine külvárosban a Bastille-térről a Barrière du Trône-ig nyomultak elő és így bekeríték a felkört, mely az encointe északkeleti szegletétől indulva ki, a Canal de l'Ouverture-tól a Chateau d'Eau-terig, ezután a Boulevard du Temple és Beaumarchais, a Bastille-ter és a Rue du Faubourg St-Antoinetól a Barrière du Trône-ig képződik. A felkelők ekként teljesen körül voltak kerítve, és Páris többi részeitől elzárva.

Másnap, máj. 28-án, a 60,000 ember, kik a fenn kijelölt felkört megszállva tarták, központi-lag nyomultak előre a felkelők védállásainak két gyűpontja, a Buttes Chaumont és Père-Lachaise ellen. Ladmirault tbnok a legszélső balszárnnyon átlépett a Bassin de la Villette-en, és elfoglalta még napfelkelte előtt a Buttes Chaumont és Belleville-t. A közepén Douai tbnok a Boulevard-Lenoir-ról támadt meg Belleville-t, míg Vinoy tbnok a jobbszárnnyon, a Barrière du Trône-től a Père-Lachaise-ből a 20-dik kerület városaházát és a La Roquette-fogházat hódította meg. A felkelők tehát minden oldalról az encointe felé szorítottak, és keletnek az Aubervilliers és Romainville-be vezető kapun igyekeztek menekülni, hol azonban a német csapatok által visszautasítottak. Máj. 28. estig e hadműveletek mind keresztül voltak vive, és mint a távirat jelenté: ekkor már „Párisban egy felkelő-csapat sem létezett.”

Elképzelhető, hogy mily temérdek borzasztó dolog történt azon utcai közdelemekben, melyeket a felkelők a legmakacsabb kétségbeeséssel vívtak. Kegyelmet egyik fél sem osztott, a versaillesi katonák irtalom nélkül ölték le mindazokat, kikre fegyverrel kezűben akadtak. A megszállás iszonyu lehetett; hozzávetőleg az elesett felkelők számát 20 ezer, a versaillesiakét 10 ezerre teszik. Az még csak ezután fog kiderülni, ha alapos-e azon szemrehányás, mely Thiers és tábornokai ellen emeltetik, s mely szerint ezek a kedv éjjeli hadműködés elmulasztásával a felkelőket a város legszebb részének birtokában meghagyva, időt adtak ezeknek pusztítani műviket véghezvinni. Az is kérdés, ha Thiers a nemzetgyűlés előtt tett nyilatkozatának, miszerint a felkelést minden irtalom nélkül kell elnyomni, — nem volt-e meg a része abban, hogy a felkelők azon borzasztó rombolásra vete-medtek. A kezesek megölése és a rablójutogatások oly gyalázatos bűntények, melyektől talán mégis visszariadtak volna.

Csak midőn már minden menekülés el volt zárva, akkor tört ki egész dühvel a vandalizmus és vette kezdetét a petroleum-bombák vetése a város azon részeibe, melyek még a felkelők hatalmában voltak. Ez eljárás a felkelők, kiknek fejei egyébiránt részt már eletek, részint a kormány kezeibe kerültek, — a legkíméletlenebb visszatortást vont természetesen maga után. Sajnálatos dolog, hogy a tábornokok mindazokat, kik elfogattak, egyszerűen lelőtték, midőn a törvények szerint kell eljárni. Ha mindenkit, ki elfogatik, sommás uton kivégeztetnek, akkor a felkelés okainak kinyomozása végett megindított vizsgálat nem sok adatot fog napvilágra hozni, pedig erre is kellene tekinteni.

Thiers e hó 28-dikán d. u. közzétett kör-sürgönye ezeket mondja: Csapataink tegnap Buttes de Chaumont és Belleville körül harcrolva, az éjjel minden akadályt és nehézséget legyőztek. Ladmirault hadteste megmászta a Buttes de Chaumont és a Belleville magaslatokat, melyeket hajnalra elfoglalt. Ugyanakkor Donay tábornok is közeledett Bellevillehez. Vinoy tábornok elfoglalta a 20-dik kerület polgármesteri épületét, a Roquet-

te fogházat, hol 169 kezeset találtunk. A felkelők már 64 papot agyonlőttek, ezek közt a párisi érseket, Dognerry plébánost s Bonjeau elnököt. A felkelőket jelenleg egész a legszélső körfalig szorítottuk a francia és a porosz sereg közt; ez utóbbi megtagadta tőlük az elvonulhatást, s így lakolni fognak büntényükért, midőn nincs más teendőjük, irt vagy meghalni, vagy megadni magukat. A körsürgöny megerősíti Delescluze és Milières halálát, s végre ezt mondja: A francia fölkelés néhány száz meternyi ténre szorítva, le van győzve, véglegesen legyőzve. A béke ismét be fog köszönteni, de ez a becsületes és hazafias szívekben nem irtheti el a mély fájdalmat, mely azokat áthatja.

Choissay, május 28. d. u. 2 óra. Cisseytábornok tudósítása a párisi érsek megszabadulását illetőleg fájdalom, alaptalan. Ez utóbbi 61 tuszszal együtt, ezek közt a semmitő-törvényszék elnöke Bonjeau is agyonlővetett. A Roquette-fogházban más 169 tuszt a kormánycsapatok megmentettek a hasonló sorstól.

Brüsselen, május 29. Az „E. du P.” berlini távirata szerint a német hadak elfogták a köz-ség leveleit, melyekből kitűnik, miszerint a felkelők a német zárvonalon át Brüssellel menni s ott a középületek folygyújtását s a mozgalmat folytatni szándékoztak.

Berlin, május 29. A szövetségtanács elhatározta, hogy a menekülő ellen nem fog általános rendszabályokat alkalmazni, hanem minden egyes esetet megvizsgálva, úgy dönteni el: politikai vétkes-e az illető vagy gonoszterv?

Brüsselen, május 29. A főpostahivatal Párisban megkezdé ismét működését. Hugo Victor macskazenét kapott a községtagokra vonatkozó nyilatkozata miatt.

Versailles, május 30. Miután a kormány a felkelők által visszatartott kezesek sorsa fölől mit sem tud és semmi határozott hírt nem nyerhetett, megkísérlék kecségtettű ígéretekkel a foglyokat rábírti erre vonatkozó vallomásokra, kik azonban vagy nem vehetők rá vallomásokra, vagy valóban mitsem tudnak, elég az hozzá, hogy a kormány még maig sem tud semmit a felkelők által letartóztatott egyének sorsa elől.

Versailles, május 30. — A legnagyobb erőlylvel fogantatva vett házkutatások alkalmával Párisban számtalan embert találnak a pincékben elrejtőzködve, félig kiéhezve, olyanok, kik féltek napvilágra kerülni. Halottak és sebesültek mindenfelé nagy számmal láthatók.

Versailles, május 30. Foglyokat folyvást szállítgatnak ide, köztük gyermekeket és nőket is. A foglyok általában az által gondolnak a hinárból kimenekülni, ha azt vallják, miszerint a harcban résztvéve, csak a kényszerítő hatalomnak engedtek, mit azonban nem igen hisznek el.

A menekülő felkelők Belgium részéről közönséges gonosztervöknak fognak tekinteni. A belga külügyér a kamarákban egy hozzá ez iránt intézett interpellációra így nyilatkozott: En teljesen oszom az önké ingnitióit ama szörnytetetek iránt. A kormány élni fog azon törvényes felhatalmazással, hogy távol tartsa Belgium szabad földétől azon gonosztervöket, kik nem érdemsek az emberek nevére, hanem egyedül arra, hogy minden nemzet őket alól helyezze. (Éljen általános helyeslés.) Ők nem politikai menekülők; lehetetlen őket azoknak tartanunk. (Nem bizony!) Gonosztervöket ők, kiket kell hogy elérjen az igazság sujtó keze, (Helyeslés.) Mi már gondoskodunk a kellő rendszabályokról. A meglévő törvények elegendők az ország nyugalmanak és biztonságának megóvására. (Általános helyeslés.) Anglia is hasonlóképpen fog eljárni: minden egyes esetben ki fog derítetteti, az illető miben bűnös, politikai vagy közönséges bűntettben-e? Ez épen annyit mond, mint a belga nyilatkozat.

Leghelyesebben nyilatkoznak ezen erős elmeitőletet igénylő eseményekről az angol lapok. A „Times” azt mondja: A tuileriák, a Louvre és a város ház elpusztítását a történelem legörjögőbb vandal tetteinek kell bélyegeznünk. A hunnok, góthok és vandálok nem vétkeztek így a civilizáció ellen. Nemcsak, hogy e barbar rombolás francziák által francziák ellen, párisiak által Páris ellen követtetett el, — de önkéntül is történt; a háboru vadsága sem mentheti ki azt. Világos, hogy gonosz fertelmesség, ördögi bosszu műve. Az ördög művének kell mondani egy bukó párt által egy nemzetre hozott ezen szörnyesapások. A világtörténelem nem ismer hasonló tragédiát. Kezdeté hiúság vala és gyöngeség, vége bűn, irtózat és kétségbeesés!

Páris pusztulása.

Páris pusztulásáról s az utóbbi küzdelmek folyamáról következő részletes tudósítások érkeztek:

Május 24. 7³/₄ óra este.

Néhány órát az egykor pompás városban töl

töttem, melyet a lángok és bombák drás sebes-séggel nagy és formátlan romhalmazzá változtattak. A remek építmények füstben és lángban állanak, minőt Moszkva égése óta ltni nem lehetett, s összedőlnek az ágyuk dörgése, a robbanó lövegek pattogása, a mitrailleuse-ök recsegése s a minden oldalán valóban fülhasogató puskatűz közepett. Kedvesebb napot nem gondolhat; szokatlan tiszta ég, s napnak még Párisban is sokatlan fénye van, s alig egy szellőseke hullámoztatja a Szajná.

Ama nagy épületek, melyeket a tűz eddig megkímélt, a legvilágosabb reliefben látszanak, mintha még egyszer — utolszor — teljes szépségükben akarnának mutatkozni, míg a hid mindkét oldalán egyszerre tizenkét helyen is lángok és füstoszlop szállanak ég felé, s a nap világát majdnem elhomályosítják. Ezen sorokat a Trocadero-i rom. Közvetlenül velem szemben a rokokókantak palotája áll aranyos kapujával, a legteljesebb fényben; a katonai iskola esplanadjá majdnem épen alatta, fegyveres katonákkal, ágyukkal és lovakkal majdnem egészen tömve van. Cissey tábornok hadállásából, Montrougeból majdnem minden pillanatban bombák esnek a Pantheon magas kupolájának közvetlen közelébe.

Ez s a Val de Grace szép épülete valószínűleg a versaillesi lövegei által fognak elpusztítani, még mielőtt a gyújtogatók tüze elérné azokat. Egészen a St.-Sulpice közelében sűrű füst vehető észre, most a láng tör ki a füstből, s az egyház kétornya úgy ki van világítva, mint azt semminemű villanyos fényvel kivilágítani nem lehetne. Valami nagy épület áll ott lángban, mindenki kérdezi, hogy melyik lehet? de senki sem mert a városrészhöz közeledni, hogy kérdésére feleletet nyerjen. Könyvek elégett lapjai repülnek hozzánk, s mindenütt azon nézet uralg, hogy a Sorbone és könyvtára ég. Még mintegy tizenkét más égés vehető észre azon pont s a Szajna közt. Senki sem kétkedik, hogy az igazságügyi palota a tuillériák és a Louvre sorsára jutand. A tuillériák palotája majdnem egészen eltűnt. A középső kupola ledől, épen úgy az egész tetőzet is.

Az alsóbb emeletek közül néhány még ég, mert füst és lángok vadon törnek ki, mintha barlangokból jönnének, onnan, hol ma reggel még ablakok voltak láthatók. A Louvre még nem pusztult el egészen, s talán a tűz nem minden udvarát éri el. A mennyire a lángokból és füstből kivehetjük, melyek a tuillériák kertjén túl emelkednek, a tűz immár a Palais-Royalt is elérte. Mindenki azt állítja: „A Palais-Royal ég!” s meggyőződünk, hogy valóban úgy van. A Notre-Dame és Hotel-Dieu láthatatlanok. Valószínűleg óriási gyorsasággal válnak hamuvá. Egy pillanat sem mulik el robbanás nélkül.

Kövek, fadarabok és vas repülnek a levegőben, s iszonyu zajjal hullanak a földre. Maguk a fák is lángban állanak. A házak a concordia téren visszatükrözik a lángokat, s ennek minden köve úgy ragyog, mint a tiszta arany. A tüzkör még eddig Montmartret el nem érte, de a csekély szél, mely csak e pillanatban támadt, a füstöt oda felviszi, s feketén, mint Milton Pandämeona, száll itten a tiszta ég felé. Az új operaház még eddig ép maradt, de már is füst veszi körül, s csodáknak kellene történni, ha megmenekülne. Most világosan láthatjuk, hogyan égnek az igazságügyi palota, a szent kápolna, a rendőrfőnökség s a városháza, s pedig mindnyájuk oly tüztengerben állanak, hogy legkisebb részüket sem lehet megmenteni.

Az „Ind. Belge“ közvetlen híreket hoz oly egyéntől, ki Párist csütörtökön, 25-kén hagyta el. Szerinte nemcsak a nagy, monumentális középületeket pusztította el a tüzvész, hanem ez minden ház ellen dühöng, mely könnyen felgyújthatónak látszik. Az égés következő, ép oly egyszerű, mint

iszonyu módon idéztetik elő: a nyílásokon át petroleumot öntenek a pinczébe s a folyó anyagra égő gyufát vetnek. Nők támogatják a banditákat, kik ezen leirhatlan pusztítási munkát végeznek. E furák közül néhány munkája közben meglegpelve azonnal föbe lövettek. Ezen, mindenütt szervezett s ugyanazon módon végrehajtott pusztítási művel szemben parancs lett kiadva, hogy a házak pinczéi és minden nyílásai, melyek az utcával egy magasságban vannak, befalaztassanak vagy bezárassanak.

Szerencsétlenségre ez intézkedést csak nagyon későn lehetett alkalmazni. A tuillériák alapjuktól egész a tetőig elpusztultak. A Louvre-nak azon egész része, mely a Rivoli-utcában fekszik, tehát az, mely a Louvre-től az Echellekapuig terjed s az egykori államminiszterium, továbbá az egykori császári ház miniszteriumának különbözőrészei szintén romban hevernek. Az átellenben eső rész, a legértékesebb, mely a gyűjteményeket tartalmazza, szerencsére megmentetett, mit csak a tuillériák új pavillonának újból történt felépítése tett lehetségessé.

Az óriási épület ezen része vasból és kőből épülve, mintegy gátul szolgált a lángok dühének, melyek előtte égési anyag hiánya miatt megállapodtak. A Palais-Royalnak azon egész része, mely Napoleon herczeg egykori palotáját és lakhelyét képezte, továbbá a Valois-utczára támaszkodó jobbszárny csak romhalmaz. A Galerie d'Orléans s a kertek környékező más házak megmentettek. A Royal- és a du Bac-utca egy-egy része is elpusztult.

egyek tel.
a kikis

Hugó Victor a párisi lázadásról.

Hugó Victornak az „Ind. Belge“ szerkesztőjéhez intézett és táviratilag már jelzett levele így hangzik:

Brüssel, máj. 26.

Uram!

Én tiltakozom a belga kormánynak a párisi legyőzöttekre vonatkozó nyilatkozata ellen.

Bármit mondjanak, bármit valljanak, e legyőzöttek politikai egyének.

Én nem voltam velük. Elfogadom a commune alapelvét, de nem embereit.

Tiltakoztam tetteik, a tuszokat illető rendszabályaik, zsarolásaik, önkényes elfogatásai, szabadság-sértéseik, a hírlapok elnyomása, fosztogatásai, rombolásaik s az oszlopnak ledöntése ellen, melyek mindmegannyi támadások, a jog, támadások a nép ellen.

Erőszakosságaik engem felindítottak ép úgy, a mint felindítottak az ellenfélnek erőszakosságai.

Az oszlopnak ledöntése nemzet-sértési bűntett, a Louvre lerombolása bűntett a polgárosodás ellen.

De e vad tettek, miután öntudatlanok, nem büntények. Az örültség betegsége, és nem gazság. A tudatlanság nem bűne a tudatlanoknak.

Az oszlop ledöntése szomorú pillanat volt Franciaországra, a Louvre lerombolása minden népre nézve örök gyász lelendett.

De az oszlop helyre fog állíttatni, és a Louvre megmentetett.

Páris e pillanatban vissza van foglalva. A nemzetgyűlés legyőzte Párist. Ki idézte elő a márcz. 18-át? Vajjon a nemzetgyűlés avagy a commune-e, melyik igazán bűnös? A történet fogja megmondani.

Páris felgyújtása szörnyett, de vajjon nem két gyújtogató volt-e? Állapodjunk meg, és ítéljünk.

Én Billioray-t soha sem fogtam fel, és Rigault-tól boszankodással fordultam el; de Billioray-t főbe lőni bűn, de Rigaultot főbe lőni bűn.

Johannard és La Cécília a commune-ből, kik egy tizenöt éves gyermeket főbe lövettek, bűnös-

engednök, hogy az igazgató előadásait valahol megkezdhesse következő feltételek nélkül:

1. Az igazgató a hatóságnál beadja az összes személyzet jegyzékét, s a tagjaival kötött szerződéseket, és biztosítékul készpénzben leteszi legalább egy havi fizetését.

2. Könyv-, ruha- és diszlettára senki más által le nem foglalható, hanem bukás esetében a társaságé, hogy legalább ideig-óráig segíthessen magán. Egyszersmind ki kell mutatnia, hogy a darabokat a szerzőktől szerezte meg.

3. Rendes és hiteles könyvet vezet bevételeiről és kiadásairól, mint minden kereskedő.

4. A hatóság részéről ellenőrt kap, s a bérlet-pénzeket csak akkor kapja kézhez, miután társaságát és hitelezőit kiélegetette.

5. Bukás esetében soha és semmi ürtügy alatt sem lehet igazgató, míg régibb tartozásait le nem rótta.

Ennyire körülbelül a magán-kereskedőt is kötelezi a törvény: mennyivel inkább kellene köteleznie az igazgatót, kinek egy társaság és közönség irányában vannak kötelezettségei?!

Az ellenvetés is sulytalan, hogy így nagyon megkevesednék az igazgatók és színtársulatok száma. Ezáltal csak a művészet és közönségek nyernének; mert kevesebben, de jobbak volnának, kevesebb volna az éhenkórászok s dologkerülők száma, de nem a tehetségesebb művészeké. A lusta iparosok csak hadd menjenek vissza a műhelyekbe, honnan nem a művészet, hanem a könnyű élet kedvéért, épen a munka elől menekülnek a színészekhez. Másrésről vajjon mi érdemet tud felmutatni némely igazgató, hogy ellenőrzetlenül csalhatja tagjait, s bukhatik annyiszor, a mennyire neki tetszik? — Rosz, középszerű színészek vagy még azok sem voltak; kimutatnak talán valami kétes biztosítékot, azontul aztán szabad a vásár. De ha merő üzletnek tekintjük is az igazgatóságot, még akkor sem lehetne szabadon garázdálkodniok. Például Franciaországban az igazgató azon perczen megszűnik igazgató lenni, melyben csak egyetlen tagját is nem képes kifizetni; a kereskedelmi törvszék rögtön ráteszi kezét, s azontul úgy bánnak vele, mint bukkott emberrel.

A szabad művészet fogalmait a művészekre s nem a színgazgatókra kell és lehet alkalmazni. Igen is, színész lehessen mindenki, aki hozzá ked-

sők; a nemzetgyűlés részéről azok, kik egy Jules Vallést, Bosquet-et, Pariselt, Amoureux-t, Lefrangait, Brunet-et és Dombrowskyt főbe lövettek, szintén bűnösök.

A boszankodást ne egyetlen fél ellen irányozzuk. A vétek úgy terheli a nemzetgyűlést, mint a communet, a vétek mindkét részen szembetűnő.

Legelőször is azért, mert minden polgárosult nemzet elveti a halál büntetést, másodsor pedig azért, mert az elítélés nélküli kivégzés gyalázatos. Az első már nem jogos többé, a második pedig soha sem volt az.

Tehát előbb ítéljete, azután kárhoztassatok, azután végezettek ki, úgy gyilkoltok!

Es most áttérlek a belga kormányra.

Nincs igaza akkor, midőn a menedékjogot megvonja.

A törvény ezt ugyan megengedi neki, de tiltja a jog.

En, ki önnek e sorokat írom, azon elvet valdom: Pro jure, contra legem! A menedékjog régi jog, a szerencsétlenek szent joga.

A középkorban azt az egyház még az atyagyilkosoknak is engedélyezte.

Ami engem illet, én kinyilatkoztatom: azon menedékjogot, melyet a belga kormány elutasít, én felajánlom.

Hol? Belgiumban.

Ezzel tiszteltem én meg Belgiumot.

En Brüsszelben menedék helyet nyitok.

E menedék hely Barrikád-tér 4. sz. a. van.

S ha egy párisi legyőzött, ha egy valaki azon gyűlekezetből, melyet commune-nak neveznek, melyet Páris választott, s melyet én soha sem helyesletem, habár személyes ellenségem legyen is, zörgetni fog ajtómon, én azt megnyitom. Ő az én házamban van. Ő sérhtetlen.

Minden esetben azon menekült, ki nálam lesz, legyőzött lesz egy számkivetettnél. A mai nap legyőzöttje a mult számkivetettjénél.

Nem tartózkodom kimondani, hogy mindkettőt tiszteletreméltó.

Két szerencsétlenség, mely egymást gyámolítja.

Daczolui fogok azzal, ki a hozzám menekültöt elragadni kívánja.

Ha a commune menekültjét elfogni jönnek hozzám, úgy engem is elfognak; ha őt kiadják, én is követni fogom. Megosztom vele fekhelyét.

Es a jog védelmére a commune embere és a versaillesi nemzetgyűlés legyőzöttje mellett ott látandják a köztársaság emberét, ki Bonaparte száműzöttje vala.

Megteendem kötelességemet minden körülmények közt.

Még csak egy szó! Biztosan lehet állítani, hogy Anglia nem fogja kiszolgáltatni a communet menekültjeit.

Miért helyezik tehát Belgiumot Anglia alá? Belgium dicsősége abban áll, hogy menhely legyen.

Ne foszszuk őt meg e dicsőségtől.

Franciaországot védelmezvén, védem Belgiumot is.

A belga kormány ellenem lesz, de a belga nép mellettem.

Minden esetben jót sugall lelkiismeretem.

Fogadja uram stb.

Victor Hugo.

Az „Indp. Belge“ szerkesztősége e levélre megjegyzi azt, hogy a tisztelet folytán, melylyel szerzője iránt viseltetik, kész volt azt kiadni, de annak irányát nem osztja. Tiltakozik azellen, hogy a commune tettei „politikai tények“-nek minősítenessenek, és magának az általa is nagyrabecsült menedékjognak érdekében kívánja a kiadást. „Azon napon, midőn megengedtetnék, hogy a po-

vet és tehetséget érez; ha az igazgatók oly módon lesznek lekötelve, mint feljebb előadtuk, a fergese ugys elhull csakhamar. Az igazgató szerzőjék velük tetszése s belátása szerint; ha a roszakat szerződötti, leginkább magának árt, s ha nagyon sok roszt szerződött, csak saját bukását sietti. A színészre nézve csak egy főttvény szükséges elengedhetlenül, hogy t. i. szerződését meg ne szeghesse, s a másutt lekötölezett tagot, ha bánatpénz nincs kikötte, más igazgató ne fogadhassa fel! ha pedig bánatpénz van kikötte, azt előbb fizesse le. Panasz esetében a törvény ezt most is végrehajtja, csakhogy a végrehajás nem rögtöni: ennek oly gyorsnak kellene lenni, mint bármely váltóvégrehajtatásnak.

Miután mindezekről törvény útján kellőleg gondoskodva nincs, a színészeti kebelzet, úgy látszik, e hiányokat akarja pótolni. Arra egyáltalán senkit sem kényszerít, de nem is kényszeríthet, hogy a kebelzetnek okvetlenül tagja legyen; de oly hatalmas és széles körű egyesületté akarja és fogja magát kiegészíteni, hogy a mely igazgató vagy színész tagja lenni nem akar, a színészet terén egyáltalában ne is lehessen semmi. S ezt nagyon helyesen teszi: mert az alapszabályok értelmében mit követel egyebet az igazgatóktól és színészekről, mint hogy becsületes emberek legyenek, egymást meg ne csalhassák, kötelezettségeinek tegyenek eleget, viseljék magukat erkölcsileg jól; tartsanak egymás közt fegyelmet; gondoskodjanak magukról, hogy akkorukban ne legyenek koldusok, — s mindezt az első évben 15, azontul évenként 14 forint lefizetése mellett.

Ez alapszabályok egyáltalában nem korlátozják sem az igazgatókat, sem a színészeket működéseikben; szerződhetnek tetszésük és saját érdekeik szerint. Már most szeretnők tudni, az oly igazgató vagy tag, ki ily becsületes, művészi célú s az ő jogos és becsületes érdekeiket védő társulatnak tagja nem akar lenni: vajjon tulajdonkép mit akar az?!

Másrésről, ha a magas kormány, midőn az igazgatózágrótt folyamodónak concessát akar adni, e becsületes egylet kormányzatának indokolt véleményét meghallgatja, s belátása szerint azután határoz, vajjon nem a legjobb helyütt tudakozódik-e s vajjon sérti-e ezzel a művészet és közönségek érdekeit? — Ez egyletnek a színészi testület által

litika örve alatt a gyilkolásnak, rablásnak és gyújtogatásnak s minden más gaztettnek büntetlenség biztosításak, ezen napon a politikai bűntetteknek biztosított menedékjog eltűnének a nemzetek codexéből, maguknak a népeknek óhajtására.“

Táviratok.

Konstantinápoly, május 30. Hercegovinából ideérkezett tudósítások szerint az ottani viszonyok fenyegető alakot öltöttek. Az izgatottság ott oly fokra hágott, hogy a legkomolyabb esetre is készen lehetni. Novi-Pazar felé folyvást küldik innen a hadesapatokat, hogy bármely eshetőségre elegendő számú sereg álhasson ott a kormány rendelkezése alatt.

Flórencz, május 27. A kamara a pénzügyi rendszabályok feletti vitát folytatván, Farini politikai fejtegetésekre bocsátkozik, és — tekintettel Olaszország egységének elleneire — fegyverkezést kíván. Emlekeztet a franczia kormány jelenlegi fejének hajdani nézeteire. Sella azt mondja, hogy nem oppurtunus dolog Thiersnek Olaszországról táplált előbbeni nézeteire emlékeztetni, legkevésbé e pillanatban, midőn a franczia kormány Olaszország iránt a legkedvezőbb érzületeket tanúsítja. Minden nagy emberek ki tudnak békülni a bevégzett tényekkel. Erre a miniszter urat a bevételek folytonos növekedésére figyelmezteti és felhívja a kamarát a bizottmány által ajánlt hét millió új adó megszavazására és kinyilatkoztatja, hogy a kamara ellenékeskedése folytán a kérdésből nem csinál kabinetkérdést.

Legujabb.

Bécs, máj. 30. A reichsrath feliratát az elnökség ma nyujtotta át. A császár igen komolyan fogadta az elnököt s feleletében a majoritással szemben helyeselte a kormány politikáját. Az elnök ezután a miniszterelnököt ment, hogy tőle a császár feleletének hiteles másolatát átvegye a házzal közlés végett.

Brüssel, május 30. Az „Indep.“ igen érdekes leleplezéseket közöl, a Thiers megbuktatására szöött versaillesi celszövényekről. Changanier volna állítólag a bourbonok előharczoza.

Versailles, május 30. Beszéli, hogy Thiers, az idegen követek megkeresése folytán a Párisban parancsnokló tábornokoknak utasítást adott, hogy a csapatoknak borszűrűhét fékezni igyekezzenek, miután a veszfűrűnek különben vége-hossza nem lenne.

Bern, május 30. Kern konzulnak párisi tudósítása szerint a kormánynak hadesapatai eddig 25 ezer foglyot ejt ttek hatalmukba. A tüztől megmentettek: a császári könyvtár Sainte-Capelle, a Louvre-muzeum, a luxemburgi és iparműpalota.

Genf, máj 30. A népgyűlés elfogadta a szövetségtanáshoz intézendő feliratot, melynek értelmében a svájci területre szorított communetagok fölveendők volnának. Pyat Félix — mint modják — a Svájcban van. Hirlik, hogy a szövetségtanács Pyat és Grousset elfogatását elrendelte.

választott kormánya nem a legilletékesebb areopag-e ez ügyben? — Mi meg vagyunk győződve, hogy e kormányzat senkiről sem fog rosz véleményyt felterjesztetni, ki azt meg nem érdemli, vagy erkölcstelen magaviselése, s csalásai által rég meg nem érdemlette; de másrésről a concessákat elvonatni véleményezi mindazoktól, kiknél elegendő erkölcsi, művészi és anyagi biztosítékot nem lát.

De végül előre ki kell mondanunk, hogy e jó és becsületes csak úgy lesz kivihető, ha a színháztulajdonosok, s azok, kiktől a nevezetesebb helyeken az előadások engedélyezése függ, szintén az egyletbe lépnek, s magukat szintén kötelezik arra, hogy csak oly igazgatókat vagy társulatokat bocsátanak be, kik az egyletnek tagjai, s ugyane jó és becsületes célra törekcszenek: ellenkezőleg me hiusítják az egylet összes fáradozását, s továbbra is menedéket fognak adni az ügyellen, értelmetlen, vagy erkölcstelen, vagy huzavona igazgatóknak, s az oly tehetségtelen csavargóknak, kik adósságinálások, szökések s egyéb garázdálkodások által a városok polgárait is megkárosítják. Ertsünk legalább ez egyben egyet; ennek nincs semmi politikai színezete: de a színészetre, s a nemzeti, irodalmi s művészi érdekekre nézve annál nagyobb horderejű. A kebelzet kormányzata megteszi a magáét; mi alapszabályainból igyekeztünk megmagyarázni célzatait: méltóztassanak azokat olvasni, s ha hasonló meggyőződésre jutnak, az egylet célját magukévá tenni. Azért jövő szemlékben tüzetesen közölni fogjuk ez alapszabályokat; minél nagyobb körben vesznek róla tudomást, annál jobb.

Ez alapszabályoknak, mint minden gyors munkának, lehetnek fogyatkozásai; de a javítás útja fenn van tartva; s a gyakorlat és kivétel sokra meg fog tanítani, mikre előre gondolni nem lehetett. Az állandó színházak viszonyát a kebelzethez még ezután kell tisztába hozni, különösen azokét, melyeknek külön nyugdíjintézetük is van. Ezek különben már magukban is rendezettebbek, s ugyanazon czélra törekszenek, melyet a kebelzet tüzött ki: s az összesre csak akkor lehetnének veszedelmesek, ha a szerződösszegző tagoknak menedéktől szolgálhatnának, s magukat e részben tehetnek kivételes állapotba: de ez ellen a törvény is nyujt gyógyszer.

Versailles, május 30. Thiersnek egy f. hó 29-kéről kelt decretuma meghagyja Paris lefegyvereztetését és felosztatja a Szajna-departement nemzetőrségét.

Mac Mahon egy proclamatióban tudatja a párisi lakossággal, hogy a felkelés teljesen el van nyomva, a harcot bevégeztettek jelentvén ki, fölhívja a népességet, hogy a munkához, rend és biztonsághoz térjen vissza.

Párisi levelek megerősítik, hogy Párisban tökéletes csend uralkodik a lakosság munkához tért. A házmotázásokat és elfogatásokat minden ellentállás nélkül folytatják.

Brüssel, május 30. E hó 29-dike óta ismét szabad Párisba a bemenet.

Bécs, május 30. A „Volksfreund“ egy a püspökökhöz intézett, f. hó 15-éről kelt pápai encyclicát tesz közzé, melyben a pápa az olasz kormány garantáit a hazugságok és képmutatások fércművének jelenti ki; az encyclica kiemeli a pápa jogainak és szabadságának megsértését és tiltakozik ellene. A pápa fölhívja a püspököket, miszerint esdjenek isten segélyéért, hogy az egyház békéje a népek nyugalma és a megtérés eléréssék.

München, máj. 30. A 2. bajor hadtest június hóban a coulmeri táborból egyelőre Nancyig húzódik vissza.

Zágráb, május 30. Az északi két választókerületben a nemzeti párt győzött, a verovitzai kerületben a kormánypárt jutott többségre.

Karlovitz, máj. 30. Az eszéki első választókerületben Popovich lelkész, a másodikban Kolaric, takarékpénztári igazgató választattak meg országgyűlési képviselőkké; mindkettő nemzeti párti.

Ujdonságok.

A távirtdai hivatal lassúsága és hanyag eljárása ellen számos panasz érkezik hozzánk, s némelyiket csak azért nem közöljük, mert meguntuk már a falra borsót dobni, legfeljebb ajánlhatjuk, hogy a közönség, mennyire csak lehet, kerülje a távirda igénybe-vételét vidékünkön, mert legtöbbször egy őt krajczárba kerülő levél hamarabb ér rendeltetése helyére, mint a szerfellet drágán fizetett távsürgöny. Tegnap ismét írják nekünk Berzovárol: Berzova Aradtól csak 8 mertyöld, — 1871. május 29-én reggeli 8 óra 30 perczkor adatott fel Aradon egy sürgöny és az azercenésen érkezett Berzovára 1871. máj. 30-án délután 2 óra 30 perczkor. — Ajánljuk az illetőknek, perelje be a távirtdai hivatalat, hogy az legalább a kárba vesztett költség visszafizetésére kényszerítessék.

A pest-kerületi kereskedelmi és iparkamara saját költségén több iparost szándékozik kiküldeni az ezidei londoni iparműkiállításra tapasztalatok szerzhetése végett. Városunk szülöttje Hendi Ede, a helybeli zenede igazgatójának fia, ki műlakatos, szinten folamodott, hogy a kiküldendők közé felvéssék és az itteni czégek által ajánlatot is. Miután igen szép bizonyítványai vannak, remélhető hogy kérelmének hely fog adatni.

Főt. Pongrácz Gellért, a t. magyar- és erdélyországi minoriták provincialisa, kedden városunkba érkezett, a rend helybeli zárdájában a szokások egyházi vizsgálatot megteendő. Mint testestől, lelkestől derék magyar hazafit, ki egész papi pályája folamában a hazaszeretetet a hittől elválaszthatlannak tartotta s taljai, üdvözöljük ő főtisztelendőségét városunk falai között.

Hát vajjon Aradon hány van? Mármaros-Szigeten neki állott a hatóság és vizsgálat alá vette a mértékeket. Az eredmény az lett, hogy az egész városban csak egy igaz mérték találtatott.

Vingáról írják nekünk: Szebin Iván vingai lakós neje e hó 29-én éjjel négy gyermeket szült, kik közül három fia egy leány volt. Kettő az ujdonszülöttek közül alig látva napvilágot meghalt, kettő azonban tizenkét órán át életben volt, 1. azután szinte elhalt. Az anya, a körülményekhez képest jó állapotban van.

Hol fizetnek legkevesebb kőszégi adót? kérdi egy közgazdasági lap a azt feleli, hogy Dél Németországban, hol a községeknek van annyi eszük s utaikat, legelőiket és közhelyeiket gyümölcsfákkal ültetik be. Egész csomó kőszég van, mely évenként 10,000 frtot is vesz be gyümölcs-fái után s bevételeiből fedezi az utak fenntartását, hivatalnokai fizetését, sőt sok-helyen az állami adót is. Monheim kőszéget 1858-ban kormányilag kelle kényszeríteni a gyümölcs-fák ültetésére, 868-ban pedig már 3700 tallér bevétele volt a gyümölcs-szüret után. Rentlingenben 1860-ban a gyümölcs szüret 137,000 kőből terményt adott, melynek ára 51,000 frt volt. Természetes, hogy ily jövedelem-forrás megvédésére ott nem sajnálják a faőrök fizetését sem. Nálunk Körös és Kecskemét a bánáti kőszégek természetnek tömegesen gyümölcsöt. A székyei gazdák udvarán is majd mindenütt látható egy-két gyümölcs-fa, de a megyéken ugyancsak elkelle a dél németországi jó példa követése.

A nyomdászok Nesztora, Szilády Károly meghalt e hó 26-án Kecskeméten, élete 77-ik évében. Guttenberget 62 évig szolgálta, és pedig derekasan. Kiadásaiiban jelentek meg „Bankban” újabb kiadása a költő életrajzával, a „Don Quixotte” fordítása Horváth Györgytől, Shakespeare „Velencei kalmár”-a Jás Zsigmond fordításában, a Horvát Döme által szerkesztett történeti zsebkönyv, Hugo Victor Notre Damei torony-ör-jének fordítása stb. A legszeretettreméltóbb öreg urak egyike volt s hó pártolója a magyar irodalomnak, melynek egyik kronikásának is lehet nevezni.

Egy hivatalos okmány. A „Z. S. K.” írja: Szórol szóra hozzuk a következő kö-

zépkorbeliekhez hasonló iratot, mely bizony nem igen válik dicséretére egy városbírájának: Bizonyítvány. Miszerint Molnár Juliána Lettényéről átvonul N. Kanizsára Szolgálatot Keresni Magaviselete által Ajánlatik mindenkinek szolgálatban volt Lagráf Gábornál És Mindenkor Megvontunk véle Elégdede — lutrános hitben Lévo. Személy Leírás. Szeme kék, Szemöldöke szölke, Hajaszölke, Személye vagy arca közép szerű, Óra közép szerű. „Z. K.”

Hány magyar szintársulat van ez idő szerint az országban? Magyar szintársulatok jelenleg a következő helyeken vannak az országban: Demjén Károly Kaposvártól, Lászy Vilmos művezetése alatt Kocsisovszky társulata Komáromban, Völgyi György Esztergomban *Kovács István Bicskén, *Bokody Antal Keszthelyen, Budayné Babocsán, *Mannsberger Jakab Pécsen, Könyves Ignác Gyöngyön. Szuper Károly Kalocsán, Károlyi Lajos Baján, Balogh György Cegléden, Novák Sándor Szolnokon, Dalmay Arthur Kisujszálláson, Páli Gyuláné Karczagon, Kőszeghy Endre Békésen, Egy Kálmán Orosházán, Várady Ferencz Makón, *Follinus János Aradon, Homokay László Nagy-Bányán, Szegedy Mihály Szilágy-Somlyón, *a debreczeni társulat N.-Váradon, *Szatmáry Károly, N.-Kállóban, Várnay Fábán N. Károlyban, *Miklósy Gyula Marmaros Szigeten, Gerő Jakab Losonczon, *Hubay Gusztáv S.-A.-Ujhelyben, Kétszery József Rimaszombatban, *Fehérváry Antal Kolosvárott, Nagy Mihály Szász-Régenben, *Györfly Antal Brassban és egy kisebb töredék társulat Mádon Sebők Lajos művezetése alatt. A csillaggal jelzettek fixum gaget fizetnek. Van tudomásunk szerint tehát összesen 31 társulat, ezek közül osztályrészre van 21, meghatározott fizetésre pedig 10.

Kia legjobb Shakespeare személyesítő? Erdekes szini verseny fog közelebb Londonban történni. — Pennigton a Standard színház jeles jellem-ábrázolójának barátai ugyanis 2000 font sterling fogadást ajánlottak öll arra, hogy a Shakespearei jellemeknek ez idő szerint ő a legkitünőbb személyesítője. Egy ismeretlen elfogadta e fölhívást. A 2000 font sterling már le van téve, s a verseny Loudon legnagyobb szinpadján fog megtartatni.

Papagáj, mint áruló. Egy kölni szültestű nő, 18 év óta párisi lakos, az utóbbi napokban tért vissza szülővárosába, még pedig nem jó szántából. Az első ostrom folytán sikerült nekie magát a német üldözök szeméi elől elrejtienie, de szerencsétlenségére egy papagája volt, mely politikai meggyőződését a commune napjaiban sem változtatá meg s ép oly harsányan kiabálta „Vive l'Empereur!”-jét, mint a császárság fénykorában. Néhány gamin aztán meghallá a büns jelszót s előbb a császári érzelmű madár nyakát tekeré ki, majd meg a német nőt hurcolá az utcára, s épen a Szajnába akarák fojtani, midőn szerencsére az amerikai konzul arra járt s megmenté a remegő aggszűzt.

Hölgyek és ifjak imájával az Egek Urához, hogy a mai kiserdoi táncszélt felhőivel valahogy el ne rontassa, mi is egyesítjük a miénket, mert a főgymn. ifjuság rendező bizottsága annyit fáradozott e vigalom minél szebbé tételére, hogy megérdemli a legszebb hold- és csillagos éjszakát.

A prómárhapör. Nagy jó barátok voltak együtt a szabóné meg a suszterné, nemkülönben férje-urak is együtt szörpölgettek esténként a felmeszelyesekket a világ sorának meghányása mellett. Neveik egy bolt czimer-táblájáról hirdették a világnak kasztor-polluxi barátságukat s társaságban folytatott, habár külön fajtájú üzletüket. Haj, de mi van állandó ezen az állhatatlan világon! — A szép barátság egét felleg homályosítá el. Szabóné és suszterné összeveszték, a nyelveskedésbe belevegyültek a férfiek is, rőföt, lábszijat ígértek először oldalbordáiknak, s utóljára egymásnak oszták ki velük azokat a férfi hűség. Bekövetkezett a szomorú szakadás, ketté törék az ősi czimert: a szabó, a házi ur megelégedése közt dialdmasan stajgerolá ki a boltból ellenségét a susztert. A szabóné új ruhájában gögös lenézással mérté végig találkozásukra a suszternét az utcán: suszterné fújt, haragra iszonyu. Megvan! Meg lesz a sértéshez méltó boszuállítás! Egy malacgot adott karácsonkor a szabó feleségének, s ez még nem adta meg árát. Bepörli s exequáltája érte! Prókatort vallott, s törvényre adta a dolgot. A szabóné magánki volt a szégyentől, őt törvényre hurcolni egy malacz miatt! De hisz meg van a viszszavágás: ű meg pár csirkét adott husvétkor a suszter feleségének s ez még nem adta meg árát! Prókátort vallott ő is, s aztán nyugodtan nézett a tárgyalás elé. A csirkék átáta malaczból kivonva, nem sok marad, s legalább a szégyen se szárad egészen ő rajta. — Eljött a nap, sa jőzsef-városi egyesbiróság jegyzője ünnepélyesen kifutja orrát, a bíró egyet szippantott, aztán tüszentett, a prókátorok feltették szemüvegeiket, s megkeddődött a tárgyalás. Csakhamar konstálva lett a tény, hogy vádló adott ugyan vádolttnak malacgot, de vádlott is adott vádlóknak csirkéket, nemkülönben, hogy egyik se fizetett a másiknak semmit is. A terem két sarkából dühösen nézett egymásra a két aszszony férfiek segédkezése mellett. A tények emegállapítása után vádlott-fél ügyvéde méltányos ki egyezést ajánlt, megfizetik a malacgot, levonatván árából a viszont fele által adott csirkék ára. Vádló-fél ügyvéde beleegyezett. A két asszony közbeakart kiáltani, de a törvénykezési szabadság őrei a konstáblerek ellhallgattatták. Ekkor a jegyző felolvasta a prttás következő ű-át: „viszonkeresetnek csak hasonló természetű követeléseknl van helye”. Ekkor a bíró kimondá a határozatot: „Tekintettel a felolvasott ű-ra, tekintettel a malacz s csirke közti természetrajzilag megállapított különbségre, a csirkéfele viszonkeresetnek hely nem adatik a malacz megfizetése elrendeltetik a megállapítandó perköltségekkel egyetemben — fenntartatván vesztes félnek u pör kezdése keresetének érvényesítése.” Suszterné ujongott, szabóné dühöngött: a suszter örömében, a szabó bujában itta le magát az este, s mindkettő különfajta érzetének indító oka volt a hites-társi szerelem. S ezért meg

is jutalmazá őket a gondviselés igazsága: bor közt összecsokolóztak másnap összeülkeztették a két asszonyt, s mult vasárnap már egy közösen főzetett vacsorában ki is egyenlítették kölcsönös követeléseiket. S most már egy czimeren ragyognak ismét neveik: belekerült nekik az egész: egy czimerbe (5 frt) prókátorba (15 frt) fölsőleges félmesszelyekbe a harag tartama s behatása alatt (10 frt) a kibékülés végjelenetébe (6 frt) summa: 36 frt. — Istenem, mi mindenbe kerül s mi minden bajt okoz az a szerelem!

Meghívás.

Az „Általános munkásegylet“ vasárnap jun. 4-énd. u. 4 órakor a tököly-téri „lutheránus hitközség“ épületébe áttett új helyiségeben rendes **havi gyűlést** tart, melyre a t. tagok számos megjelenésre hivatnak föl.

Uj tagok ez alkalommal is fölvetetnek.

Az elnökség.

Az első aradi önkéntes tűzoltó k a r bizottmánya részéről f. évi június hó 4-ikén délelőtt 11 órakor a városi tanács-teremben gyűlés fog tartatni, melyre a kar t. cz. tiszt- és bizottmányi tag urak ezennel meghívattak, — mely alkalommal a belépti díjak elfogadtatnak, s új tagok felvétetnek.

Arad, 1871. május 31.

Perczel Antal, titkár.

Az aradmegyei takarékpénztár a takarékpénztári betételeket 6%-kal kamatoztatja, leszámítol naponta piaci és telepített váltókat, előlegez értékpapirokra és nyers terményekre, mindenemű állam- és értékpapírok megvételét és eladását a pesti és bécsi börzén a legillendőbb feltételek mellett eszközözi.

Közzgazdaszat.

A csanádmegyei gazdasági egyesület

a f. 1871. évi június 17-én délelőtti 10 órakor Makón a megyeház nagyertermében évi rendes közgyűlést tart, melyre az egylet minden tagja meghívatik.

E gyűlés folyamán déli 12 órakor — alapszabályainak értelmében évenként 400 frtig vásárolni, és tagjai között a befizetett részvények után kisorsolni szokott — ez alkalomra is vett s alább elsorolt gazdasági gépek és szerszámokat sorolja ki. Jelensen:

1. egy 100 frt értékű Vidacs-féle vaskarika hengert;
 2. egy 75 frt értékű Strobl-féle szelelő rosta;
 3. egy 50 frt értékű kukoricza morzsolót Polgártól;
 4. egy 75 frt értékű Howard-féle II. sz. ekét;
 5. egy 31 frt értékű Polgár-féle III. számú ekét állítható taligával;
 6. egy 30 frt értékű Polgár-féle IV. számú ekét állítható taligával.
- Ugyanaz nap délután 3 órakor ugyancsak Makón Gyenes István urnak a város melletti tanyáján állatkéltálást rendez. És pedig:
- I. állatdíjra;
 - II. a gazdasági egyesület díjaira.

Államdíj 150 frtban a földm., ipar- és kereskedelmi m. kir. miniszter ő méltósága által a mezőhegyesi m. kir. állam ménintézet pénztárából egy három éves, saját nevelésű s még befogva nem volt kancaacsikóra évenként folyóvá tétetvén, e díjra már ez alkalommal is Csanádmegyéből bárki pályázhat.

A gazdasági egyelet díjaira csak az egylet tagjai pályázhatnak, s kiállíthatnak minden részvény után:

1. saját tehenüktől tenyésztett 2 drb harmadfű bikát;
2. saját tehenüktől tenyésztett 2 darab harmadfű üszőt;
3. saját kancajuktól tenyésztett 2 darab harmadfű felvér mén és kanca csikót;
4. saját kancajuktól országos vagy közönséges mén után tenyésztett 2 darab harmadfű kancaacsikót, s nyerneket:
- a) a legjelesebb magyarfajú bika után 125 frt díjt, 5 darab arany értékű arany-érmet és dicsérő okmányt;
- b) a második jelességű után 50 frt díjt, ezüst érmet és dicsérő okmányt;
- c) a harmadik fokozatban pedig 25 frt díjt, bronz érmet és dicsérő okmányt.
- d) a legjelesebb magyar fajú üsző után 125 frt díjt, 5 drb aranyértékű arany-érmet és dicsérő okmányt.
- e) a második jelességű után 50 frt díjt, ezüst érmet és dicsérő okmányt;
- f) a harmadik fokozatban 25 frt. díjt, bronz érmet és dicsérő okmányt;
- A felvér mén — és felvér kanca-csikók után pénzbeli díjazások nem történnek, hanem mindkét neműnél fokozatosan arany- ezüst- és bronz-érmet s dicsérő okmányok adatnak. Ellenben
- g) országos hágó-mének vagy közönséges ménnek után saját kancaztól tenyésztett harmadfű legkitünőbb kancaacsikó után nyer a tulajdonos 200 forint díjt, 5 drb arany értékű arany-érmet és dicsérő okmányt;
- h) a második fokban jeles után 100 frt díjt, ezüst érmet és dicsérő okmányt;
- i) a harmadik fokozatban pedig 50 frt díjt, bronz érmet és dicsérő okmányt.

Azon kőszégek, melyek, mintilyenek az egyletnél részvényesek, részvényeik tenebb mondott aránya szerint a kőszég egyes lakóinak jószágát állíthatják ki. A díj, a jószág tulajdonosá leendő. Félrészvényesek minden állatfaj és nemből csak egy-egy darabot állíthatnak ki. — A jószág ellátása a tulajdonos kötelessége.

A tulajdonosok a kiállítás s díjazásra bejelentett állatoknál községi bizonyítvánnyal iga-

zolni köteleztetnek, hogy a kiállításra s díjazásra bejelentett jószág saját tehenük vagy kancájuk ivadékai.

A bejelentés június 10-től 15-ig Battonyán az egylet titkára Domanovszki Dánielnél, 16-án s 17-én délig pedig Makón Fehérváry Imre urnál történik.

Domanovszki Dániel.

Az európai pénzpiacz helyzete.

Majdnem egy éve, hogy Európának, különösen pedig a kontinensnek összes anyagi érdekei, hitel- és kereskedelmi ügyei a legsúlyosabb helyzetben siulódnak azon háboru folytán, mely a kontinens két hatalmas nemzete közt élethalálra megindult. Mindazon jámbor jóvöndölgetések, melyek szerint a mai haladott k rban, a mai nagyszerű hadi-eszközök mellett csak rövid ideig tarthat a háboru, (mint az 1866-todik évi is bizonyítani látszott), csalékonyaknak bizonyultak s épen azon nagy haladás, mely a nemzetek és országok egymásközti érintkezésében, a közlekedésben, röviden az összes anyagi érdekek terén kitejlődött, okozta, hogy a közvetlenül nem részes népek is súlyosan érezték a háboru következményeit s különösen Magyarország, nyugat felé irányuló kereskedelmének teljes megakasztása által érzékeny veszteséget szenvedett, melynek hatása minden téren észlelhető volt.

A Frankfurtban aláírt végleges békeszerződés kilátást nyit arra, hogy lassankint ismét szabályos mederbe tér a köztevékenység, csak az a kérdés, minő viszonyokat talál, minő eredményekre számíthat s főleg miként fog alakulni a pénzpiacz helyzete, melytől az ipar, a kereskedelem élete függ.

Döntő befolyást e részben természetesen a nyugati nagy piaczok gyakorolnak s a szerint, amint ott jobbra vagy rosszabba fordul a helyzet, fogjuk érezni, a háboru utófájdalmait mi és a többi kisebb, függő piaczok is. Attól talán nem kell tartatani, hogy oly üzleti válság következik be, mint 1859-ben és 1866-ban, de hogy ha egyszer a rendes üzleti viszonyok Franciaországgal ismét helyre állanak, a pénz drágulása s az esompte nagy emelkedése fog beállni s többé-kevésbé gyorsan egész Európán elterjedni, az jóformán bizonyosnak mondható.

Lehet, hogy ez irányban némely részről tulajdombelátások táplálnak; de a legközelebbi jövő veszélyességét szem előtt tartani mindenesetre tanácsos, és a nevezetesebb angol és francia szakközölnyök komolyan fel is hívják reá a figyelmet. A brüsseli „Moniteur des intrés matériels“ különösen következő rajzot ad a tényleges helyzetről.

Kétségtelen, hogy a pénzpiaczon nagy töke-mozgalom fog kifejlődni úgy a hadiszámlák kiegyenlítésére, mint az ipar és kereskedés újból föllevenítésé czéljából. Franciaország, hogy a békeszerződés pénzügyi föltételeinek eleget tegyen, kénytelen lesz az angol, belga és németalföldi piaczokhoz fordulni, melyek egyedül lesznek képesek összehozni a kívánt óriási összeget, mely aztán Németországba fog folyni. Az is kétségtelen, hogy a küszöbön álló nagy hitelműveletekkel szemben a kamatláb jelentékenyen emelkedni fog, kivált az angol piaczokon. A Franciaországba és Németországba vándorló töke egy része a hadi szállítmányok kifizetése után vissza fog jutni a forgalomba, de e különben sem nagy részeket ismét csak igen csekély része fog a pénzintézetekhez jutni s miután az alapító- és részvény-kibocsátó bankok csupán a kamatláb felemelése által gyűjthetnek tőkéket magukhoz, a pénz hosszu időre drága leendő. Ehez még több más körülmény is járul. A párisi események következtében épen a legzavdagabb tőzsérek és tőkepenzesek tömegesen vándoroltak ki és óriási összegeket helyeztek az angol és belga bankoknál le, úgy, hogy a kamatláb a legizgalmasabb napokban tényleg a legalacsonyabb volt; ennek azonban most már vége van, ama nagy összegek visszavándorolnak Franciaországba s a belga és angol nagy bankok ismét csak a rendes körre lesznek szorítva, melytől pedig a nagy kereslet folytán csak magas kamatláb által csálhatnak ki tőkét.

A pénz drágulása annál bizonyosabban várható, miután a francia bank jegyeinek kényszer-folyama kimondatott. A bankjegyek jelenleg még párisi folyammal bírnak ugyan, de ezt aligha sokaig meg fogják tarthatni, kivált miután nemcsak Franciaország, hanem Nyugateurópa ez évben ismét nagy összeg érozpénzt fog fizetni gabna fejében Poroszországnak, Magyarországnak és az amerikai egyesült államoknak, Anglia, Belgium, Svájc és Poroszország bevétel által fogják pótolni szükségleteiket, s ez is hozzájáruland a pénz drágulásához, Franciaország még rendes körülmények közt is gyakran függött a külföldtől s ha átlag 95 millió hectolitre gabnatermésre számíthatott, most résziat a háboru által okozott pusztítások, résziat a hiányos művelés folytán nem számíthat többre 8 milliónál, ez pedig Franciaország szükségletének egy ötödét fedezetlenül hagyja.

Európa nyugati piaczán tehát majdnem bizonyossággal előre mondható a pénz küszöbön álló drágulása, miután pedig a töke sulypontja eddig még épen ezen nyugati piaczon van, az ott beállandó válságok hatása alól mi sem fogunk mentek maradni.

Távirati tudósítás.

a bécsi börzéről 1871. május 31-én.

5% Metalliques . . . 59 30	Hitelintézet . . . 282 70
Nemzeti kölcsön. 69 10	Váltó Londonra 124 15
1860. évi kölcsön 102 —	Edat 1 2 25
Bankrészvény . . . 793	Arany 5 88

Napoleonkor 9 88.

A szerkesztésért felelős: Bettelheim V.

A pesti aru-és értéktőzsze hivatalos a-jegyzése május 30-án.									
Nemesi börze május 27									
KOZLEKEDÉS.									
Vasúti menetrend.									
Aradról Károlyfőhérvárra.									
Arad indul 5 óra 32 p. reg. 3 óra 42 p. d. u.									
Radna " 7 " 12 " " 3 " 34 " " "									
Soborsin " 9 " 1 " " 7 " 36 " " "									
Illye " 10 " 32 " " 9 " 50 " " "									
Dóva " 11 " 30 " " 11 " 2 " " "									
Piski " 12 " 16 " " 11 " 59 " " "									
Károlyfőhérvár érkezik 2 óra 20 perc délután és 2 óra 48 p. délután.									
Károlyfőhérvárról Aradra.									
Károlyfőhérvár ind. 4 óra 15 p. reg. 9 ó. délel.									
Piski " 6 " 25 " " 11 " 52 " " "									
Dóva " 6 " 49 " " 12 " 34 " " "									
Illye " 7 " 43 " " 1 " 34 " " "									
Soborsin " 9 " 6 " " 3 " 26 " " "									
Radna " 10 " 47 " " 5 " 48 " " "									
Arad érkezik 11 óra 56 p. délel. és 7 óra 20 perc este.									
Piskiről Petrozsenybe.									
Piski ind. 12 óra 26 perc délut.									
Váralja-Hátság ind. 1 óra 53 p. d. u.									
Petrozseny érkezik 5 óra 48 p. délután									
Petrozsenyből Piskiro.									
Petrozseny ind. 6 óra reggel.									
Váralja-Hátság ind. 10 óra 1 p. reg									
Piski érkezik 11 óra 15 perc délelőti									
Aradról Pest és Bécs felé.									
Arad indulás 12 óra 26 p. délután									
ben 8 óra 47 p. este									
Csaba indulás 2 óra 6 p. délután									
11 óra 23 p. éjjel									
Mező-Túr indulás 8 óra 48 p. reggel									
d. u. 2 óra 6 p. délel.									
Szolnok indulás 5 óra délután 4 óra 31 p. reggel.									
Csaba 6 óra 34 perc este									
12 óra 47 p. délel.									
Buda - Trieszt és vissza.									
Buda ind. 7 óra - p. r. 9 óra									
30 p. este.									
Trieszt érkezik 8 óra 20 perc r.									
8 óra 15 p. este.									
Trieszt ind. 7 óra 19 p. regge.									
8 óra 15 p. este.									
Buda érkezik 5 óra 49 p. regge.									
4 óra 56 perc regge.									

H I R D E T É S E K.

Nap- és esernyők raktára.

Legujabb divatú kész női öltönyök

bársony, posztó, selyem és cloth kelmékből.

RUHAKELMEK A LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKBAN,

u. m. gazier, barége, mozambique, lenos, popelin,

SZEGÉLYLYEL ÉS ROJTOKKAL.

JACONA, BATTIST, BRILLANTIN, PIQUE, MINDEN SZINBEN.

KÉSZ NŐI RUHÁK ÉS USZÁLYOK.

Rumburgi, hollandi, creas és fonalváznak. Calicot, abroszok, törülközők, asztalkendők, kanavász s csinvat.

Tarka és fehér ingek. Férfi gallérok, nyakkendők és kszelők, legujabb divat szerint.

Harisnyákat fildeko czérna és selyemből, ajánl a nagyérdemű közönségnek a legjutányosabb áron

STRASSER J. GYULA.

Eső-köpenyek 4 forinttól felfelé.

Legujabb divatú kész női öltönyök

471-1-3
Fő-út 46. számú
házban 3 butorozott hónapos
szoba kiadó.

17/1871.
455-3-3
Árverési hirdetmény.

Aradmegye tekintetes törvényszéké-
nek m. 1868. évi július hó 11-ről 3746. és
szepember 17-ről 6009 sz. a. kelt foly-
tatolagos árverést elrendelő végzési foly-
tán, Kováts Sámuel Károlyfőhérvári lakos
felperes részére lefoglalt, a soborsini 74
számú tjkvi iven foglalt Kátáná Lázár
soborsini lakos tulajdonát képező 136 frt.
50 krra o. 6. becsült ház, belső telek 6
1/2 külső szántóföld, a 136-ik számú
tjkvi iven Trippa Gligor tulajdonát ké-
pező 210 frta becsült ház, belső telek 6
1/2 külső szántóföld, a 137. számú tjknyi
iven Lup Juon tulajdonát képező 136 frt.
50 krra becsült ház, belső telek 6 1/2
külső szántóföld, a Halalis községi 37-ik
számú tjknyi iven Drágán Jozs f. Hala-
lisi lakos tulajdonát képező 147 forintra
becsült ház, belső telek 6 1/2 ad külső
szántóföld, a 61. számú tjknyi iven Vánk
Antonie és neje Szirb Anut ill. 147
frta becsült ház, belső telek 6 1/2 ad föld
a tótvárad 69. számú tjknyi iven fogl-
alt Árgyelán Trándásf tótvárad lakos
tulajdonát képező 315 frta becsült ház
belső telek 6 1/2 ad külső szántóföld, a
100. sz. tjknyi iven, Petrika Vaszilie tu-
lajdonát képező 263 forintra becsült ház
belső telek 6 1/2 ad szántóföld, a 188-ik
számú tjknyi iven Mona Pártenie és neje
Szuszanna községi birtokosok tulajdonai
képező 42 frta becsült ház, belső telek 6
1/2 ad Szorossági községi 19. számú tjknyi iven
Máris Pártenie szorossági lakos tulajdo-
nát képező 126 frta becsült ház, belső
telek 6 1/2 ad külső szántóföld; végre a
Kujás községi 4. számú tjknyi iven fogl-
alt ifj. Zurkonye Isztinje kujási lakos
tulajdonát képező 252 frta becsült ház,
belső telek 6 1/2 ad külső szántóföld in-
gatlank, f-nnevezett alpereseket egye-

temlegesen kötelező 1067 frt 69 kr. töke-
hátralék és törvényes járuléka kielégi-
tése végett, és pedig a soborsini, halalisi
és kujási községi ingatlan k f. 6. június
hó 30-kára, Tótvárad és Szorossági köz-
ségi ingatlanok pedig f. évi július hó
1-én első ízben, és szükség esetében f. évi
augusztus hó 4-én, és illetőleg f. évi
augusztus hó 5-én d. e. órákban a hely-
színen eltartandó végrehajtási árverésen
a következő feltételek mellett el fognak
adatni, ugyanis:
Árverési szándékozó köteles a ki-
káltsági összeget képező becár 100/0-át
az eljáró bír. kezéhez letenni. Első ár-
verésen az elárverendő ingatlanok a
becsáron, vagy azon felül, 2-ik árverésen
pedig becsáron alól is a legtöbbet igé-
re leltetni fog. Legtöbbet igéző a leltetők-
a vételár egy 1/3-át, a bánompénz betu-
dásával azonnal az eljáró bír. kezéhez
letenni, a 2-ik 1/3-át egy, a harmadik 1/3-
át pedig két hónap után Aradmegye
tekintetes törvényszékénél, és pedig az
többi részleteket 6/0 kamattal lefizetni
köteles. Vevő leltetők a vett ingatlan-
ság birtokába lép, annak tulajdonát
azonban csak az egész vételár lefizetése
után a telekkönyvi átírás által nye-
rendi.
Felszólíttatnak tehát mind azon
felzálogos hitelezők, a kik nem Aradon
vagy Arad közelében laktak, hogy a
vételár felosztása alkalmával leendő kép-
viseltetésük végett, Aradon megbízottat
rendeljenek; és annak nevét és lakását
az árverés napjáig jelentsék be, minthogy
ellenkező esetben hivatalból kinevezett
gondnok által fognak képviseltetni.
Végre felhivattak mindazok, akik a
lefoglalt ingatlanok iránt tulajdoni vagy
más igényt érvényesíthetni vélnék, hogy
igény korosítottak ezen hirdetmény köz-
vetlenek utolsó napjától számítottan 15
nap alatt — habár külön értesítés nem
nyertek is — annál bizonyosabban nyujt-
sák be, minthogy ellenkező esetben azok
a végrehajtást nem gátolván, egyedül a
vételár felelőseire fognak utasítani.
Kelt Soborsinban, 1871. april 26-án

Halbendianszt Gusztáv.
végrehajtói kik. tszbiro.

1859/1871.
439-1-3
Árverési hirdetés.
Közhírre tétetik, miszerint 2255/1871
sz. a. árvaszéki végzés folytán neh. Nagy
Antal ingatlanaiából a M.-Világosi 1202.
sz. tjkben felvett 6-0 frtra becsült bel-
telkes ház, 1400 frtra becsült 1/2 kültelek
föld, s világosi 2338. sz. tjkben felvett
200 frta becsült szőlő f. évi június hó
22-ik napján d. e. 9 órakor M.-Világosi
község házával becsáron felül, vagy becsá-
ron, árverésen el fognak adatni.
Árverési feltételek:
1. Venni szándékozó köteles a
becsár 100/0-át bánompénzül letenni.

Első aradi gyártelep részvény-társulata.
Gyárunkban
800 darab sertés
moslékkal történendő hizlalásra rögtön beál-
litható.
Az igazgatóság.
2816. k. h. 470-1-3

Hirdetmény.
Sz. kir. Aradvárosa kapitányi hivatala által közhírre tétetik, mi-
ként helybeli lakos Fischer Adolfnál, ki tiltott zugzalogházat tartott, a
zalogba tett tárgyak lefoglaltattak; figyelmeztetik tehát mindenki, ki-
nek nála elzálogosított tulajdona volna, miszerint igazolandó zálogát
f. évi június hó 1-től, egész f. évi július hó 1-ig a város ka-
pitányi hivatalánál igazolni és kiváltani el ne mulassza, mert ellenkező
esetben a zálogtárgyak a kített határidő után, hivatalból el fognak ár-
vereltetni.
Kelt Aradon 1871. évi május hó 31-én.
Urbányi János,
t. főkapitány.

Hirdetmény.
A nagyhalmai uradalom 1/3-da gróf Bethlen Leopoldine, és
ismét 1/3-da ifj. gróf Bethlen Gábor s fivére részükről, szántói, kaszál-
ói, legelőivel, Nagy-Halmagy városában heti-vásárral, négy sokadalom-
mal, vendéglővel, korcsmaházakkal, italméressel, Lazur és Csucson
vendéglőkkel s több falvakban italméresi joggal — Alvácan épületekkel
ellátott meleg fürdőjével, vendéglővel, italméressel, Halmagyon s több
falvakban liztelő és fűreszmalmakkal folyó év szeptember 29-ik
napjától bérbeadandók: a kivenni szándékozó személyesen vagy
bérmentett levélben értekezhetik Erődi Sándor ural Maros-
Vásárhelyt.
464-2*

Figyelmeztetés a jövedelmi adókötelezet-
tekre nézve.
A folyó évi jövedelmi adó-kivetése a cselédtudakozó-intézetek,
hordár és tudakozó intézet vagy bérő, paplanosok, piperekészítők, ko-
vácsmesterek, gépészek, puskaművészek, ruhatisztítók, posztönyíró,
pipakészítők, szalona-árlók, szobafestők, kis vegyeskereskedők, lotto-
szedők, optikusok, papírásosok, pálinka, bor és sörmérők, halottas kocsi
tartók, nyomdások, könyvkereskedők, zongorakereskedők, zsiárások,
vendéglősök, orvosok, kéjhőgyártók, sörkorszmák fizetésből élő tiszt-
viselő és szolgák, aradmegyei takarékpénztár, ruhaárulók, rőfös-, divat-,
vas-, rövidaru-, szerszám-, díszmű-, olaj- és rőföskereskedők, dohán-
tyészek és fahérmű készítőkre nézve a helybeli m. kir. adóhivatal
által megtörténvén, az ezt magában foglaló lajstrom folyó évi május hó
27-ik napjától kezdve 8 egymásután következő napon a város há-
kupúja kifüggesztve leendő; — miről az illetők oly figyelmeztetéssel ér-
tesíttetnek, hogy a törvényben engedett 14 napi felszólamlási idejüket
felhasználni el ne mulasszák, mivel a helybeli m. kir. pénzügyigazgató-
ságnál e 14 napon tul beadandó felszólamlásaik tekintetbe vétetni nem
fognak.
Kelt Aradon, 1871. május hó 27-én.
A városi tanács.